

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet” közlönye.

Szerkesztői szállítás:

Kazinczi-utca 811 sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reklamációk küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haenstein és Vogler (Neu-Markt 11. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Maros-Vásárhely, aug. 11.

Prózai, de nagyon életünkbe vágó dologról kell beszélnünk mai nap lapunk élén. A tisztelt vidéki olvasó meg fog ezért bocsátani minékünk, hogy eme nem politikai és merőben helyi érdekű ügy ez egyszer kiszorítja a politikai elemekösszörülés táplálékát; ki tudja, nem találnak-e a mi viszonyaink közötti sérelmek, panaszok és kérések, más helyekre is? mely esetben különösen nem veszít sokat a t. más városi olvasó sem. Helyi polgártársaink osztatlan egyetértésére pedig bizton számíthatni vélünk.

Ki ne érezte volna már az utóbbi 4—5 év alatt a tüzi fának irgalmatlan és folyton emelkedő drágaságát?! Megvagyunk győződve, hogy M.-Vásárhelyt nincs egyetlen módos ember, ki e miatt már fel ne sohajtott, s egyetlen szegényebb ember, kinek keserves könyvet ne sajtolt volna!

Mi okozza e rémséges fa-drágaságot?

Megengedjük, hogy a változott időviszonyok, az anyagok és kézimunka értékét általánosan emelvény, ez a fa árara is kellő befolyással volt. De ha összehasonlítjuk a fának, és akármi másnak ár-emelkedését, úgy találjuk, hogy itt még valami egyéb körülménynek is be kell folynia.

Igenis, egyéb oka is van ennek.

Nem titok a mit mondunk, tudja minden ember, ki fát meggy venni a piacra.

Van itt nálunk néhány nagyobb szeszgyár és van néhány tégláégető vállalkozó. Ezeknek egyedül sokkal több tüzi fára van szükségük gyári üzleteik folytatására, mint a város összes többi lakosságának. A vásárhelyi piacra összesen nem jön annyi fa, a mennyit a lakosság szükséglete kíván; a hiányzó mennyiséget nagy ügygyel bajjal pótolják a városi erdőkön telenkint eladatni szokott ölfák s ágak, és e mellett akárhány háztáj még kívülről átlagban szerkezeti be téli fáját, úgy szintén hivatalok is.

Hogy tehát a tüzifa azon mesés drágaságra emelkedjék, mely tényleg létezik, nem kívántatik egyéb, mint hogy a mondott szeszgyárosok és tégláégetők a piacról vegyék a kellő fájuknak csak egy részét.

Ez meg is történik!

Mégpedig úgy történik, hogy alku nélkül, husz—harmincz szekerekkel, s akárhányszor az összes jelenlevő fát elhajtják a piacról már most nyáron át! a szegény polgár embernek pedig, míg alkudni kezdene a roppant árra — már szeme szája koppan!....

Itt régebben is voltak téglá- és szeszgyárak, de az akkori-kommunitások és tanács, látták a veszedelmet és törvényt tettek: hogy a kinek kenyérkeresetéhez, gazdagodásához több fa kell, hozza be magának a havasról, de a szegényebb polgárnak ne vegye ki szájából a falatot. Akkor a gyárak is éltek s a polgárok sem fagytak meg.

E törvényt még senki sem törölte el azóta, fennáll az mai napig is, de persze csak a papíron. Azok, kiknek kötelessége lenne ama törvényt foganatban tartani: azok maguk is vásároltatják fel a piaci fát, nem szabad gyári céloknak. Persze, hogy aztán nem lehet

ezt az üzemet mástól sem eltiltani.... Könnyű nekik! A pálínkat megveszik, ha száz forintot kérnek is érte, mert pálínka nélkül — fájdalom — már élni nem lehet; ezer téglá most, szintén 1—20 sőt 30 ujforint, itt is jól kifizeti magát a hat pengős szekerecske fa is....

De mit tegyünk mi többiek??? Bennünket elvihet a manó, vagy mi? A miénk a „fizess” és a „hallgass”?

Midőn a nap már leáldozó félben van, még egyszer fényes aranyszínnel özőnli el a világot.. és az ember hálásan áldja meg azon napot, habár folytán kártékony zivatart idéztek is forró sugarai.

Ha tanácsunk vagy rendőrségünk (nem tudjuk kit illet) most életnapjának alkonyán csak ezt az egyetlen egy törvényt teljes diadalra helyezné vissza: mi is áldanók emlékét. Ellenben ha leáldozásának utolsó pillantásai is homályba vesznek el: úgy nehezen fogják elegendő ohajtani, hogy nékie mégeegyszer kihajnalodjék!.....

A szerkesztőség.

Népiskolai énektanítást

illető felszólítás a jelen nyári póttanfolyamokon működő t. kollegákhoz.

A „Népt. Lapja” 1871. július 20-diki számából láthatólag a várva-várt „Énektanító vezérkönyv” és „Éneklő ABC” I. és II. évi folyamai megjelentek. Miat a „Pesti N.” egyik legközelebbi számának esti lapjában olvasható ismertetésből kitűnik, e műnek — mindnyájunk öröme — az énektanítás legújabb és legtermészetesebb tanmódja szerint vannak kidolgozva és összeállítva. Csakugyan ideje is már, hogy az érzelem nemesítés, erkölcs szelidítésnek e leghatalmasabb eszköze ne csak papíron legyen felvéve a népiskolai tantárgyak közé, hanem valósággal be is legyen vité a népiskolába.

Igen messzire vinne, ha egy rövid felszólítás keretében hosszason akarnám fejtegetni akár azt, hogy mennyire nem lehet énektanításnak nevezni sem a népiskolánál, sem más nemű tanintézeteknél azt a valamit, amit e nevezet alatt árulnak — ha csakugyan árulnak —; akár azt, hogy mennyire meg van könnyítve ez új — Weber J. R. berni zeneigazgató által a mai tökélyre vitt, s a népnevelés mint országában Schweizban, kötelezően bevett — módszer szerint, melyet Bartalus is követett, az önállóságra képesítő énektanítás. Tudják ezt mindazok, kik az énektanítási módszertan mai színvonalán állanak.

Magam részéről úgy vagy meggyőződve, hogy a népiskolai énektanításnak tesztek szolgálatot, jelen felszólításom által, kérvén önöket tisztelt kollegák:

Szíveskedjenek ezt a rendkívül kedvező alkalmat két kézzel megragadva, akár közvetlenül akár közvetve oda működni, hogy néptanítóink, jelen hatheti tanfolyam alatt, nevezet műnek vezérelvével szintgy, mint azoknak kezelési módjával lehetőleg gyakorlati utmutatás nyomán megismerkedhessenek, és így a legészszerűbb s tehát legtermészetesebb, énektanítás terén is, már a jövő tanév elejétől keltezhető és a lehető legtöbb oldólól indulandó, üdvös mozgalom támadjon.

Ismételtén kérvén Önöket tisztelt kollegák, hogy szerény felhívásomat becses figyelemre méltassák, s magát a halaszthatatlan ügyet, az azt megillető komoly megfontolás tárgyává tegyék: honfui üdvözléssel maradtam. Székely-Keresztúron, 1871. aug. 11

Sándor Domokos,

állami tan. kép. r. tanár Sz.-Keresztúron és a p. tanfolyamon működő tanárok egyike ugyanott.

Székelyföld.

Marosköz képviselő-bizottmányának f. é. aug. 4-én tartott gyűlése.

(Folytatás.)

Az elnök főkirálybíró a közgyűlést 10 órakor megnyitja, s miután tegnap a hullóságai állomás szabad vá-

lasztásának vezetése s a szavazatok beszédese végett közgyűlés kebeléből gr. Toldalagi Viktor elnöklete alatt egy 5 tagu bizottmányt választott, főkirálybíró fölhívja nevezett választási elnököt, hogy a választás eredményéről jelentést tegyen. Utóbbi még nem lévén itt, a felforgó tárgy megjelenéseig elhalasztatik, de a jelentés a jegyzőkönyvnek eme pontja alá fog felvételni.

Ezután a 40-es bizottság tervező munkálatainak részletes tárgyalása kerül napi rendre, s főjegyző ismerteti azok elsejét t. i. a járások mikénti felosztására vonatkozó javaslatot.

Gr. Toldalagi M. közbeszól, hogy miután oly nagy tanulmányt igényelt e munkát, s azt nagy figyelemmel kell kísérni, tehát annak nem ismertetését, hanem pontonkinti felolvasását kéri.

A részletes felolvasásnál felszólal Nyárádi István. A 40-es bizottság kisebbsége külön véleményt jelentett be, hogy miután a törvény a hagyományos ösnevezetek fentartását megengedte, azokat tartjuk meg jövőben is. Szónok a kisebbségi javaslat címébe Maros megye helyett Marosköz nevezetnek betételét kéri. Szentiványi főjegyző egy igen szép, lelkes, de kissé dagályos beszédében védi a megye elnevezést, s a magyar földön divatos tisztviselői-nevezések befogadását, mert szónok minden privilegiumnak ellensége lévén, tökéletes egyenlőséget kíván még a nevekre is, hogy létesüljön a tökéletes honegység. Gr. Toldalagi M. és dr. Péterfi J. emelkedett hangon tartott beszédekben pártolják Nyárádi indítványát, előbbi főlemlíti, hogy ha a magyarországi jász-kun és hajdu kerületek a honegységnek ártalmára nem voltak, úgy a székely ösnevek fentartása sem fog annak derogálni. Vályi P. szintén a régi szép nevek megmaradása végett emel szót. Minek is neveznök el Háromszéket — mondja szónok — tán Három megyének? de ha elfogadjuk is a megye elnevezést, az csak papíron maradna, a nép úgy sem használná. Ezen szajos helyeslésekkel kísért szónoklatok után még Bereczky Sándor védi erőteljesen a szék nevezetét.

Elnök felteszi a kérdést: kívánja-e a közgyűlés a törvény azon engedélyét, miszerint a régi elnevezések megtartathatnak, igénybe venni, s az eddig használt elnevezéseket (mint királybíró, dulló, szék stb.) fen akarja-e tartani?

Egy pár egyén kivételével igenlőleg nyilatkozik a gyűlés, tehát a többség a régi elnevezéseket fentartja. E határozat azon okból is nevezetes volt, mert a 40-es bizottság összes tervező munkálatait ehhez képest kellett kijavítani, a szöveg helyreállítás pedig a szakadatlanul folyó javítások miatt, nem kevés időt vett igénybe.

Gr. Toldalagi Viktor a végből akar felszólalni, hogy a 8 járást igen sokan tartja, azonban elnök e kérdésben megvonja tőle a szót, miután a 8 járást a közgyűlés által már elfogadottnak ki is jelentette. Gr. T. V. ellenvéleményt ad be; elismeri ugyan, hogy most érkezvén a gyűlésbe, a netaláni elhatározáskor nem volt itt, de bámulatát fejezi ki aziránt, hogyan lehetett a 8 járást elfogadni akkor, midőn még a javaslatnak címe sem volt megállapítva, s nem képzeli hogyan lehessen a később következő tárgyakat, a korábban elhatározandók előtt eldönteni?

Ezután a 40-es küldöttségnek a) számmal jegyzett tervező munkálata változatlanul elfogadtatván; a b)-vel jegyzett javaslat, mely a választó kerületek alakításáról szól, kerül szőnyegre. A tegnapi azaz aug. 3-iki közgyűlésről adott ismertetésünkben olvasható választó kerületekre nézve történik felszólalás. Bereczky Sándor az erdőszentgyörgyi kerületet két részre osztani, vagy legalább a kerület székhelyét Csókfalvára vagy Szt-Istvánra áttétni kéri (Helyes! helyes!) Bothos alkirálybírónak beleegyezése s Barátosi támogatása felytán ezen kerület központja Csókfalvára tetetik át. A berekereszturi kerületnél központul kívántatik Bere; de a többség meghagyja a szöveg szerint. Szentháromságnál újból felszólal Bereczky S., hogy miután a küldöttség az imént avval védte munkálatát, hogy a kerület központja valóságos kezponton legyen, kérdi: hogy miért tették a kerület központját a szélen fekvő Szt-Háromságra? Kjs József szerint is a központ Havad lévén, bárha a szomszéd gegesi, mégis Havadra kéri a központot tételni. E kerület központja tehát Havad lesz. Kebelénél egy közszékely bátran és élénken fejezi ki csodálkozását a föltt, hogyan teheté a küldöttség a központot Kebelebe, midőn Jedd több választóval bir, mint a kerületbe eső összes többi község. Sándor L. alkirálybíró avval indokolja a küldöttség eljárását, hogy Jedd ezen igen nagy kerületnek szélén fekszik, bárha igaz is, hogy Jedd van a legtöbb választó. Központul marad Kebele. Csávásnál Barabási aljegyző szólal fel, hogy miután ugylátja, miszerint minden 100 választóra esik 1 választandó tag, ilyen elv mellett kérdi, hogy a csávási kerület 517 választójára miért állapítottak meg csak 4 bizottsági tagot? Sándor L. azon felvilágosi-

tást nyújtja, hogy 122 választóra esvén 1 b. tag, tehát 517 tagra sem lehetett 4-nél többet fölvenni, miután egészen és szabatosan nem lehet felosztani a választók számát. Marad a 4 tag.

Most gr. Toldalagi Viktor tesz jelentést a tegnap délután megejtett szavazás eredményéről a dullósegédi állomás betöltése iránt. A beadott 115 szavazatból Zilahy Albertre 58; a többi szavazat Erdős Károly és Cseke közöztosztott meg; itt tehát azon különös eset fordult elő, hogy Zilahy nem a törvény által kívánt egy egész hanem csak fél szavazattal esett több az összes szavazatok felénél, s így megválasztása kérdéses; azonban a közgyűlés az 58-at általános szótöbbségnek vette s Zilahy megválasztottnak fogadta el, egyszersmind ülés végén az eskütelésre utasította.

Ezután a küldötségek c) alatti munkálata vétetik részletes tárgyalás alá, mely szól a tisztikar, a segéd-, kezelő és szolgazemélyzet létszámáról, hatásköréről, a munka felosztásáról; továbbá a fizetések mennyiségéről s a napdíjak fokozatáról.

A szöveget, valamint a többi munkálatait is Szentiványi főjegyző olvassa, ki számtalanszor szolgált felvilágosítással a minden oldalról jövő kérdésekre aziránt, hogy a küldöttség kicsoda elvektől vezéreltetve tett ilyen vagy amolyan javaslatot.

A szék tisztviselőinek felsorolásánál Bereczky S. azt indítványozza, hogy e kifejezés helyett „Marosszékek főkirálybírája” ez tétessék „marosszéki főkirálybíró” és fejtegeti a különbséget. A küldöttség munkálatait védi ellenében gr. Toldalagi V. Marad a szerkezet.

Ezután csak kisebb irányi módosítások történnek. Általános derűtséget idézett elő egy elvetett kisebbségi vélemény, mely szerint a főkirálybíró köteleességévé tétett volna a magukat betegnek jelentő tisztviselőket időközönként orvosilag megvizsgáltatni, s ehhez képest fizetések folyósítására is befolyjni.

Bereczky S. utbiztosokat is kívánna legalább 3-at a tisztviselői személyzet közé felvenni, miután a dullók e fontos és fáradsalmas munkára nem érnek rá; fizetéseket lehetne csak a nyári félére szorítani, s az a közmunkák megváltási alapjából fedezhető volna. Gr. Toldalagi M. is pártolja az indítványt, csak hogy egész évre szóló fizetéssel kívánna ellátni őket, sőt 4-et is lehetne fölvenni. Bothos Kálmán az új megszervezéséig elhagyni kívánja, — Bereczky ismétli a felvételi kérést, mert ezek létét minden óra sürgeti. — Sándor László az utbiztosok kihagyását kéri, mert mikor voltak fizetéses utbiztosaink, akkor sem volt jobb az ut; a dullóknak ugy sem lesz valami nagyon sok dolguk. Gr. Toldalagi V. is azt tartja, hogy akkor aztán minek való 8 dulló, ha utbiztosok is lesznek. Tehát nem vétetnek fel utbiztosok a tisztviselői közé.

Rákosi ref. lelkész felszólal, hogy megkérdezze, vajjon benne van-e a javaslatban, miszerint az alkirálybíró, dullóbiztos stb. 3—3 havankint vagy bármely más időközben alárendeltjeiktől jelentést kérjenek és várjanak a kiadott rendelkezések valóságos végrehajtása iránt. Mert tart attól, nehogy a Bach-korszakban lábrakapott szokást tisztviselőink továbbra is folytassák, midőn a felsőbb hivatalnok a rendeletet kiadta, de az sohasem hajtott végre, s mégis az alárendelték azt jelentették fel, hogy már foganatba vétetett. Szentiványi főjegyző azon felvilágosítást adta, hogy a törvényben már benne van a felelőség elve, s így arról felesleges nekünk is intézkedni. Mikó főkirálybíró szerint az aggodalom, melyet Rákosi tolmácsol, nem alap nélküli, de arra nézve a törvény több rendbeli felolvasott intézkedése megnyugvást nyújt-

hat; a 3—3 havi jelentéstételt pedig nem tartja szükségesnek. Rákosi újból is kéri előbbi indítványának felvételét a szövegbe, azonban lehallgatván, marad a szerkezet.

Az orvosokat tárgyaló intézkedésnél szólnak dr. Péterffy és dr. Knöpfler; utóbbi szerint a főorvosnak nem csak fizetést kell szavazni, hanem a munkakörét is meg kell szabni; következő indítványának elfogadását kéri: „a főorvos a szék közegészségi ügyeiben tisztviselő és rendes előadó.” Elfogadtatott. — Dr. Knöpfler egy másik hosszabb beszéde folytán — melyben méltányolja Marosszékeknek ama szép eljárását, hogy a főorvosi állomást is felvette a sorozatba, holott több megye nem rendszerezte azt — egy állandó közegészségügyi bizottmányt indítványoz, melynek elnöke a főorvos lenne.

Marosszék képviselő-bizottságának f. e. aug. 5-én tartott közgyűlése.

E nap délelőtti gyűlésén a tegnap megkezdett részletes vita folyt a tisztikar létszáma, s a fizetések mennyisége stb. iránti küldöttségi munkálatai fölött.

A szék közigazgatási személyzete és fizetések mennyisége következőleg állapított meg:

1 alkirálybíró lakbérrel együtt	2500 ft.
1 főjegyző	1400 „
2 aljegyző 800 frtjával	1600 „
1 tiszti ügyész	1000 „
1 főorvos	600 „
1 mérnök 300 frt utazási átalánnyal együtt kap	1200 „
1 pénztárnok	1000 „
1 számvéző (az árvaszékre nézve is)	800 „
1 árvai elnök	1000 „
2 árvaszéki ülnök 700 frtjával	1400 „
1 közgyám	700 „
1 árvaszéki jegyző	600 „
8 dullóbiztos 600 frt fizetéssel és 150 frt-tal egy-egy lovas legényre	6000 „
1 ellenőr	700 „
1 levéltárnok	650 „
1 alkirálybírói igtató	550 „
1 árvai igtató	500 „
3 alkirálybírói írnok 450 frtjával	1350 „
2 orvos 300 frtjával	600 „
1 állatorvos	500 „
8 dullóbiztos írnok 300 frtjával	2400 „
1 bába	80 „
1 várnagy (porkoláb) szállás és	300 „
1 ajtónálló	330 „
2 hivatal szolga 270 frtjának	540 „
2 lovas legény per 430 frt	860 „
2 börtönőr 240 frtjával	480 „

Irodai, utazási stb. átalány egy azon összeg, mely a fennebbi fizetések felül az évi elfogadott közigazgatási főösszegekből fenmarad.

Egy évi összes szükséglet 31,517 frt. Csak az alkirálybíró lakása az orvos, a mérnök és dullóbiztosok fizetése körül támadt jelentékenyebb vita, egyébként a küldöttségi javaslat ellenvetés nélkül fogadtatott el.

Délután 5 órakor a gyűlés újból megnyitván, mindenek előtt a fennebbi fizetéseknek a délelőtti gyűlésben nem tárgyalat része fogadtatott el.

Azután az állandó választmány és az árvaszék szervezése iránti javaslatok — gr. Toldalagi Viktornak felvételére folytán miszerint a 40-es bizottság köztudomásilag oly lelkiismeretesen járt el, hogy 10 napig tárgyalta e munkálatokat, s további vitájuk felesleges felolvasás nélkül részletesen is elfogadtatnak.

Az árva ügyeknek a törvényszéktől át vétele iránti javaslatot a bizottmány szintén magáévá tévén, az e tárgybani előmunkálatoknak, valamint az árvai pénztári számadásoknak megvizsgálásával Bothos Kálmán, gr. Toldalagi V., Ilyés J., Bihari S. és Magyar F. bizatnak meg, azon utasítással, hogy az eredményhez képest véleményes jelentéseket a következő közgyűlés elibe juttassák.

Az ekkor már legnagyobbára központi tisztviselőkből álló gyűlés előtt még egy nevezetes ügy folyt le.

Az elnök föltiszt előterjeszti, hogy hivatalos kötelességből holnap Kolozsvárra kell mennie, s ennél fogva az elnökséget a még hátra levő tárgyalásokon Bothos Kálmán alkirálybírónak adja át; de minthogy egy oly ügy van kezénél, melyet másra nem bízhat, ezt még, mielőtt az elnökséget átadná, személyesen fogja előterjeszteni, hogy kötelességét leróhassa. T. i. a nyáradgáltatási dullóbiztos Balla József hivatalos hatalommali visszaélés miatt vádatoltott be, az okból mert Pataky Mihály szabadságos katonát csendőrkkel elfogatta, s személyes szabadságban megsértette, tehát megbüntetésre kértet. A panaszt úgy a tiszttség, mint a mult bizottmányi gyűlés a főkirálybíróhoz tette át elintézés végett, s kihallgatta vádatot, s igazoló jelentésének 8 nap alatti beadását meghagyta neki, ki azt korábban beadván, föltiszt azt s az ide vonatkozó irományokat átolvasván oly kéréssel terjeszti a képviselő bizottmány elé, hogy: 1) méltóztassék az ő eljárását azzal indokolni, hogy a fegyelmi jogot nem kívánta egyoldalul gyakorolni, hanem a közgyűlést kívánta bevárni, melyről úgy is tudta, hogy közelebről egybe fog gyűlni, s az ügy ott is halasztás nélkül elláthatatik 2) méltóztassék a közgyűlés az irományokat — melyeket ezennel a bizottság asztalára tesz le, felolvasatni, s ez ügyben intézkedni.

Többen felszólalnak, hogy a gyűlés nagyon bizik a föltisztban, tehát az ügy elintézését ismét reabizák.

A föltiszt nézete az, hogy ő nem vállalhatja magára a megbízást, mert a fegyelmi hatalom az 1867. jún. 17-ki miniszteri szabályrendelet értelmében őt a gyűléssel együtt illeti, s ő azt tanácsolja, hogy soha egy főkirálybírónak se adjanak oly nagy hatalmat; ő részéről e nagy hatalmat köszöni, de nem fogadja el. Nézete szerint akármily erős panasza is egyelőre nem hajt, hanem megvizsgálja az ügyet. A fenforgó panaszos ügyet is objective tekintve vizsgálta meg az adatokat. Az ügyállás a legutóbbi bizottmányi gyűlésből ismeretes. A főkirálybíró maga részéről a Balla eljárását hivatalos hatalommali visszaélésnek nem tekintti, s a fegyelmi kereset elrendelésének helyét nem látja, s az egész eljárást abban hagyandónak véli. (Helyes, helyes.) — A bizottmány nem kívánja az irományoknak a föltiszt által sürgetett felolvasását, mert a föltisztban megbizik. A föltiszt köszönetet mond a bizottmány nagy bizalmaért, hogy előadásában úgy megbizik, de mégis öngazolása végett kérné a felolvasást. Egy hang közbeszól, hogy miután egy tag se kívánja a felolvasást, tehát reméli, hogy a föltiszt se kívánja a felolvasással a bizottmányt terhelni (derűtség.) Bothos alkirálybíró is a teljes megbízás mellett szól; (Helyes, helyes.)

Tehát a dullóbiztos ellen beadott fegyelmi ügy egy hangulag abban hagyatni határozottat.

Hetfőn reggeli 10 órakor folytatattatik a gyűlés.

TÁRCZA.

Egy „földkostoló” emlékirataiból.

(Keserves humoreszk.)

III.

G., 1854. szeptember 28-án.

Már most nem tudom, én szeretem-e ezt az együgyű fátát jobban, vagy a fátum szeret engemet jobban?.. Elég hozzá, hogy ez utóbbi: a fátum gondoskodott, hogy ne hagyassam itt oly hamar a fátát!.. Ime, Még ma is itt vagyok, vagy is inkább: itt vagyattatom!

Megjelent ugyanis nálam ezelőtt 7 héttel a fátum egy beczirksforstéher, 4 zsandár és egy szász-magyar, vagy magyar-szász pap képében. A forstéher és a pap csakhamar elmentek, de a zsandárok itt maradtak, szekek kegyéből vagyatom itt azótta.

A dolog igen egyszerű és tanulságos; elég időm volt a koncepstust kigondolni, most, midőn a zsandár ur is beleunt a latra tett őrszbe, s lehet már írnom is, — leirhatom egy folytatásban.

Augusztus 6-án volt.

Épen „abslisoltam” a telekkönyvet, az utolsó krusca is meg volt ujjbegyemre, s épen pakolództam a tor-szponstos ökörszekerekre. . . Fira a jó lélek, olyan rosz szívvel segített. —

Az ajtó kopogtatás nélkül megnyitatták, s belépe azon egy aranygalléros, csónyikkalapos kiberetvált ur; utánna négy zsandár és az u—i pap, ki csángó hiveinek magyarul prédikált, de nem tudom, azok megértik-e?..

Mindnyáján leültek.

Nyikodimék hideglelős vonaglások között kikotródtak a pitvarba; mi magunkra maradtunk.

A csónyikkalapos nagy nyalab irományt tett az asztalra, pennát, papirt vón, és további bevezetés nélkül vallatni kezdett.

„Vi hájszenszi? vi alt sájn szi? vo váren szi? vasz tuen, szi hir? stb. stb. 99 kérdés. . .

En feleltem mindegyikre tisztelősen, de nem tudtam mirre vélni az egész czeremoniát.

Meguntam a dicsőséget, de egy kissé a hátamba is kezdett állani a dolog, — kérdést kockáztaték: voltaképen minek köszönhetem e különös szerencsét?

Hosszas ákombákum után végre kisült, hogy én ezelőtt nem tam hány karácsonnal, egy husvéti ünnep alkalmával 60 mérföldnyire innen egy más faluban — gitár mellett énekeltem. . .

Igaz ez? kérdé a szigorú inquisitor.

Igaz lehet — felelém — kérem átozással, mert miután — mivelhogy szoktam gitározni és énekelni, mikor gitárt kaphatok a kezembe, . . . Itt ebben a rongyos faluban — lájder — nincsen senkinek gitárja, itt csak duda van. . . de ha valahonnan keritenének egyet, szívesen bemutatnom gitarre tehetségemet akár most rögtön is és maga a forstéher ur is székundálhat a nótáimhoz.

Hó, hó! nem jaddig a her bruder! kiáltott közbe mérgeesen a szigorú uri ember.

Nagyobb baj itt az, hogy maga akkor Kossuth-nótákat kornyikált. . . Jobb lett volna pedig siket-némának születnie, mint: hogy ezt cselekedje. Most íhatja a levét egy darabig. Legjobb, ha egyenesen kivallja mit, vagy miket énekel; kik énekeltek ott hasonló skandalózus nótákat, és melyeket?

Lássá, ha mindent szépen be vallana, ez „milderungs-umstand” lenne a maga részére, és ezzel sokat enyhíthetne megérdemelt súlyos büntetésén. Én részemről hűségesen referálnék, s szószólója lennék a distrikts-komendáns urnál, aki felette igazságos, és époly szigorú férfiú az ilyen hiezkiviezi gyermeközök ellenében.

No valljon! — biztatott.

Nincs mit bevallanom nagy kegyességű uram, viszonzám töredelmesen. En ártatlan vagyok mint a ma sült kolompér, s a többiek kik ott voltak velem, nálamnál — ha lehet — még ártatlanabbak.

Ön nem vall? Jó! tehát kényyszerülve vagyok a vizsgálati eljárásnak többi hátralévő és sokkal szigorúbb részeit is alkalmazásba venni önnek szemben.

Itt kiütötte számból sajátkezőleg az égő szivart, melyet idáig kegyesen megtűrni méltóztatott. Aztán a ládám kulcsát elveszi tőlem, minden holmimat a leg részletesebb motozás alá vette és vétette kiserő áltál.

E közben megkapták ládám fenekén régi mahagoni katulyámat, melyben összes magán levelezéseim, eddigi napló jegyzeteim s egyéb kézirataim voltak,

Boszut lihegő diadalmas arcczal hozta a poszmántos ur a katulyát az asztalhoz, s tartalmát kiborítván a paphoz fordulva felkiáltott:

„Vizsgálja rendre kedves tiszt. ur; itt ezek közt bizonynyára meg fogjuk találni a corpus delictit. Nem látja, e bűnös magyarr betyár mint elsáppadt, mint remeg. . . most megtaláltuk a mit keresünk, az igazit! Munkára uram munkára!

Igy biztatván a pap urat, maga fogott az iratok rendbe szedéséhez, s egyenként nyújtá azokat a papnak mint valami akasztófát érdemlő felségsejtési liga aktáit.

A pap rendre elolvasott minden darabkát, de a paszmántos urnak látható boszuságára: egyikre sem mondhatá ki a „feszítsétek meg-”et! Ártatlan szerelmes versek néhány tanuló társammal folytatott levelezés, naplótöredékek s efélék voltak.

Végre annyi között mégis-csak akadtak egy pár olyanra is, melyben a „magyar,” „haza,” „szabadság” s ilyes liberális kitételek előfordultak. Ezeket mind külön csomagba gyűjtötte a szigorú ur, s végre összekötözvén minden irományaimat, szekerébe kivitette, s a zsandárokhöz fordulva, ilyen parancsot zúgatott füleinkbe:

Maga (már én) házi fogságban marad mindaddig, míg Szebenből itéletét kikapja. Az urak pedig (a zsandárok) úgy fogják őrizni e revoltört, hogy el ne illanhasson — „bei entlassung! ferstanden?”

A zsandárok tisztelegtek, a nagy ur kiment irományaimmal együtt, s minket ott hagyott a faképnél.

Nos így vagyok én itt máig, én itt benn, a zsandár ur ott künn az ajtó előtt.

Már látom mégis csak nagy urnak születtem én; alig fogtam belé az uraságba, s máris silbakom van la!

A forstéher ugyan nem, de irományaimat — no meg — Firát, nagyon szeretném még vizsontlátni.

Ott van ni, az a czápa-pikkelyes megint ólálkodik be az ajtó hasitékán. . . Mars fére papiros!

Uszád.

Maroszzék képviselő-bizottmányának közgyűlése idején augusztus 7-én.

A csekély számú gyűlést Bothos K. elnöklő alkirálybíró 10 óra után megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyve hiteltelítették; azután az f) alatti munkát, a választó kerületek választóinak névjegyzéke kerül tárgyalás alá, mely az 1869-ki követválasztók névsorának, mint a mely egyedül vehető alapul az új megválasztásnál — hű másolata lévén, felolvasása nem tartott szükségesnek, de maga a munkát iránt a gyűlés valamennyi jelenlevő tagja más-más véleményben lévén, nem csekély időbe került, míg megállapodásra juthattak.

A többség azt kívánta, hogy választó-kerületenként irassanak össze a volt, időközben elhalt s a most meglevő választók, s a jogosultak jegyzéke ne csak a miniszteriumhoz terjesztessék föl, de a jegyzőkönyvbe is beírassék. Szentiványi főjegyző csak a jogosultak szummariát kéri a jegyzőkönyvbe felvételre, mert ez készen van, de kerületek szerint szétosztani a lajstromot, ez még nagy munka lesz, s csak az összirő bizottság által újabb kiküldés folytán készíthető el. Ez indítvány folytán újabb vitaközlés indult meg, s végül megállapodtak az alábbi határozatban: hogy az 1870. XIII. t. cz. 91. §. f) pontja alatti névjegyzék elkészíttessék, s jegyzőkönyvileg is kiemeltessék, hogy ez a már 4-én elfogadott b) pont alatti jegyzéktől eltér annyiban, hogy abban az elhaltak még nem voltak levonva; az f) alatti pedig már levonák.

Ezután tárgyalatik a g) alatti munkát, Maroszzék legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke, és a felfolyamodások a küldöttség eljárása ellen, előbb emezek intéztettek el, s az igazolt folyamodók tekintetbe vételével állapított meg a lajstrom. Szilágyi, mint 3-kán a kérvények átvizsgálására kiküldött bizottság elnöke, olvassa a beadványokat s a bizottság véleményét. Márton István, Hosszu László román lelkész, Ince János, Madaras János ref. lelkész és Tischler Meyer (jól lehet ez utóbbi tudtuk szerint irni csak zsidóul tud, magyarul pedig csupán nevét bírja alájegyezni) miután a megkivántató adoménységet kimutatták, a kiküldöttség véleményének elfogadásával beirattak a legtöbb adót fizetők névsorába. Ezenben a Sámson Baruch és Kövesdi Gábor kérvényeinek elég nem tétethetett, mert előbbi nem mutatta ki, hogy a Sámson testvérek nevére irt 385 frt adóból mennyit fizet ő maga; Kövesdi Gábor javára pedig saját adójával ügyefogyott nagykoru testvérének adója össze nem számíthatatik.

Nyárádi István folyamodványára, hosszas vita után határozatott, hogy a virilis sorába felveendő, ha még ez ülésnek folyama alatt ügyvédi diplomáját produkálhatja. Ezután a legtöbb adót fizetők sorrendje állapított meg, csupán a Nyárádi István jogosultsága tartatik függőben. (névsort mai számunk külön hozza.)

Ez ülésben még csak egy tanácskozási tárgy volt t. i. gr. Toldalagi V. albizottság kiküldését kéri a f. hó 4-ki ülésben megállított felirat szerkesztése végett, és hogy e bizottmány a feliratot a gyűlés eloszlása után annak nevében terjessze föl. Gr. Toldalagi M. azt kívánja, hogy még e gyűlésen elkészíttessék a jegyzőkönyv, innen a gyűlésből terjesztessék fel az, mert a gyűlés elnöke és jegyzője nélkül úgy sem irhatná alá azt az albizottmány. Szentiványi szerint a képviselő bizottság által meghatározott körvonalok közt egy öket képviselő albizottmány által megállapított feliratot miért ne irhatna alá gyűlésen kívül is az elnök és jegyző; annyival is inkább, mert erre praecedens is van a vámkérdésnél. Bothos megjegyzi, hogy különbség van egy a bizottmány által már elkészített felirat aláírása közt, s egy még csak ezután az albizottság által szerkesztendő felirat aláírása és felküldése közt. A megállapodás abban történik hogy:

a felirat készítésére egy bizottmány küldetik ki, s ez azt a főkirálybíróknak átadja felküldés végett a főkirálybíró és jegyző pedig megbizatnak az aláírásra. E bizottmányi tagjai lesznek gr. Toldalagi V. Hajdu M. és a főjegyző.

Legközelebbi gyűlés jövő szerdán délelőtt 10 órakor.

A maroszzéki képviselő-bizottmányának augusztus 9-iki közgyűlése.

Türelmet rabló hosszas várakozás után 12 óra felé Bothos Kálmán alkirálybíró megnyitja a kevés egyénből álló közgyűlést. Egy óra hosszáig terjedő vita keletkezett a mult ülésben a választók névjegyzéke tárgyában történt enunciaciónak és határozatnak tartalma, s a jegyzőkönyv mikénti módosítás iránt, melyet az elnöklő alkirálybírónak mérséklő tapintatossága is csak korlátok közé szorítani, de nem megszüntetni volt képes.

Elnök bemutatja Nyárádi Istvánnak a kir. tábla mai üléséből kiállított ügyvédi oklevelét, melynek alapján a hetfői határozat szerint a legtöbb adót fizetők sorába, oda hova talál, bevéteik.

Ezután olvastatik s végleg megállapíttatik a maroszzéki bizottság virilis tagjainak névsora.

A maroszzéki választók névsorát illetőleg megemlítjük, hogy az 1869-ben volt 9735 választó közül (halál, eltávozás foitán) választói-joga megszűnt 683-nak, s így jelenleg van 9052 választásra jogosult egyén.

(Vége következik.)

Ns. Maroszzék újból szervezendő törvényhatósági bizottságának a f. e. aug. 7-ki képviselő bizott- mányi gyűlésben igazgolt virilis szavazatu tagjai.

Adóösszeg.

1. Br. Bálint József N.-Ernye	1163 frt 47 kr.
2. Gr. Toldalagi Viktor Koronka	771 " 38 "
3. Páll Károly Cs.-sz.-Ivány	708 " 27 "
4. Br. Apór Károly Tófalva	386 " 43 "
5. Gr. Toldalagi Mihály Ny.-Sz.-Benedek	382 " 96 "

6. Ifj. gr. Teleki Samu M.-Bánd	335 " 61 "
7. Horváth Ferencz N.-Ernye	309 " 72 "
8. Br. Rottenthal Henrik Egerszeg	308 " 74 "
9. Antal Imre M.-Kövesd	295 " 93 "
10. Szabó János Kebele	294 " 26 1/2 "
11. Szenner Sámuel N.-Ernye	283 " 93 "
12. Mihály Zsigmond M.-Madaras	280 " 81 "
13. Br. Kemény Domokos Malomfalva	272 " 77 "
14. Márton István Ny.-Szanna	257 " 13 "
15. Turmann László Iedd	246 " 68 "
16. Szántó Gergely Mosony ügyvédi oklevél folytán kétszeresen	230 " 42 "
17. Jakab János M.-Sámsond	225 " 96 "
18. Gegő Károly Sz.-Lőrincz kétszeresen ügyvédi oklevél	220 " 70 "
19. Tolnai Gábor Folyfalva	220 " 21 "
20. Szentiványi Kálmán Cserefalva	212 " 39 "
21. Id. Petki Ferencz Fintaháza	210 " 6 "
22. Nagy Dénes Szt.-László	209 " 55 "
23. Jenei József Csávás	208 " — "
24. Csanádi Samu Göcs	207 " 99 "
25. Rákosi Lajos Lukafalva kétszeresen mint ref. lelkésznek	200 " 30 "
26. Berenczei László M.-Sámsond	196 " 70 "
27. Sánta Károly Sz.-Háromság	192 " 56 "
28. Pataki Miklós M.-Madaras	189 " 89 "
29. Nagy Sámuel Agárd	187 " 31 "
30. Tischler Meyer	183 " 42 1/2 "
31. Nagy Gábor Kaál	178 " 89 "
32. Br. P. Horváth Albert B.-Madaras	170 " 55 "
33. Csiki Márton Remeteszeg ügyvédi oklevél kétszeresen	166 " 37 "
34. Hajdu Mózes Csikfalva ügy. okl. kétsz.	165 " 62 "
35. Kelemen István Szabéd mint lelkész kétszeresen	157 " 72 "
36. Bárdosi János Nyárádtó	157 " 62 "
37. Losonczy József M.-Madaras	155 " 63 "
38. Gr. Rindsmaul Albert Jobbágyfalva	150 " 38 "
39. Jenei Lajos M.-Sámsond	149 " 50 "
40. Csernátóni Alajos N.-Ernye	148 " 72 "
41. Gálfalvi Imre Harezó	142 " 65 "
42. Péterfi József M.-Bánd kétszer. mint Esperesnek	142 " 32 "
43. Bothos Kálmán Tompa	141 " 22 "
44. Gálfalvi Zsigmond Harezó	136 " 49 "
45. K. Nagy Zsigmond M.-Sz.-Király	136 " — "
46. Molnár Mihály M.-Sámsond	134 " 13 "
47. Csongvai Károly Ny.-Andrásfalva ügyvédi oklevél	133 " 62 "
48. Nyárádi István kétszeresen	134 " — "
49. Gál László Siketfalva	133 " 11 "
50. Hosszu László gör. lelkész	133 " 8 "
51. Szörcei Benedek M.-Keresztur	132 " 90 "
52. Benkő Ferencz Sz.-Háromság ügy. oklevél	132 " 88 "
53. Filep Sándor Vaja	130 " 23 "
54. Simén György Kelemenelke	129 " 10 "
55. Id. Dósa Lajos Makfalva ügyvédi oklevél kétszeresen	126 " 21 "
56. Szepte Ferencz M.-Szt.-Király	125 " 84 "
57. Miss József M.-Keresztur	123 " 21 "
58. Eránosz Antal Koronka	119 " 90 "
59. Náz. Nagy Zsigmond Nánánfalva	119 " 38 "
60. Daczó Ferencz Lőrinczfalva	114 " 74 "
61. Gr. Lázár Dénes Moson	110 " 60 "
62. Id. Sipos Lajos Somosdon ügy. okl.	110 " 42 "
63. Eperjesi Mihály Ménes	108 " 1 "
64. Barátosi Sz. Antal Sz.-István	108 " — "
65. Bereczky László Torboszló	106 " 80 "
66. Sándor László B.-Madaras	106 " 66 "
67. Biró Mihály K.-Görgény	104 " 3 "
68. Kraft Károly Ákosfalva	101 " 22 "
69. Orbán Károly M.-Sámsond	99 " 15 "
70. Madaras János szövérdi lelkész kétsz.	98 " 92 "
71. Magyarai Ferencz Ménes	98 " 62 "
72. Id. Nagy Pál M.-Bergenye	97 " 61 "
73. Balla István Vaja	97 " 5 "
74. Nagy Domokos Ny.-Sz.-László	95 " 53 "
75. Fodor Elek M.-Madaras	94 " 86 "
76. Nagy L. Ferencz M.-Madaras	93 " 80 "
77. Boér Ferencz Jobbágyfalva	91 " 72 "
78. Ifj. Tibáld Mihály Sz.-Gerlicze	91 " 44 "
79. Ince János Ákosfalva	90 " 61 "
80. Ladosián Imre M.-Sz.-György	90 " 4 "

Helyi dolgok.

— A helybeli kir. tábla kebeléből állandólag ki-rendelendő sajtóbiróság tagjai, a mint értesülünk, már ki vannak nevezve. Elnöke Kabós László kir. táblai alelnök, ülnökök Sándor János, Bárdosi György kir. t. bírák, pótülnökök pedig Spech Adolf és Mégai Ferencz. Jegyzőt alkalmasszerűleg a kir. tábla elnöke fog kinevezni.

— A minap délben egyik városi csendbiztos udvaráról iszonyu láрма, kiabálás és jajgatás hallatszott ki az utcára. A csendbiztos és családja „regulázott” közös erővel és igyekezettel egy szerencsétlen kis lányt. Hiában! nálunk már csak így csinálják ősi szokás szerint a csendet és utcai rendet. Ugyanaz nap a szentgyörgy utca elején két gyerek összeveszett, s az egyik egy nagy utcai burkolat-kövel úgy meg hajította ellenfelét, hogy az rögtön földre zuhant, s többé lábára állani nem birt. A nagy lármára sok ember odacsődült, volt zugolódás és sajnálkozás; a fiatal bűnös azonban büntetlenül elmene-kült, mert mit tetszik gondolni, volt-e arra felé vagy egy városszolgának akár csendbiztosnak még csak a hiru-neve is hallható?

— Köztiszteltben álló postamesterünket, mint mondják, a napokban itten átutazó kereskedelmi miniszter felkérte és rábirta a postamesteri állomásról való lemondásának visszavételére. Pár ezer forint fizetésjavítást fogna nyerni. A postaforgalomnak pár év óta óriási mérvű felszaporodása és folytonos növekedése után, annak a ki nem látta, még csak fogalma sincs minő munka foly ott. Pihenés sem nappal sem éjjel, sem köznapon, sem ünnepen, soha sincsen. A váltakozó postakocsik egész éjen át 3—4-szer jönnek mennek. Van kocszi döbörgés, ostorcsattogtatás, sipolás. A küldemények és levélzállitmányok átszámlálása és áthelyezése szakadatlanul tart. Meltán emelhetik tehát, sőt emelniük kell közbecsülésben megöszült „Károly bácsink” fizetését, mert most ő maga, négy rendes kiadója, s két gyakornok alig tudnak egy-egy félórászkát szakítani, a leg elodázhatatlanabb emberi szükségletek kielégítésére; pedig az ilyenmü foglalkozást sokáig kibírni nem lehet. Ép azért a helyi postahivatalnak is, ha az igényeknek, melyeket a közönség irányában méltán formál, megfelelni akar, okvetlenül még legalább két egyénnel kell, hogy személyzetét növelje.

— Az öngyilkossági ragály még a szelidebb erkölcsü vidékeken is országsszerte mindinkább még pedig ijesztő mérvben terjed, a s székelyföld sem marad már ugy látszik megkímélve beütéseitől. Bizonyos Szilágyi Dani nevű jeddi székely is hódola felvilágosodott korunk kultur-követelményeinek, nyakát vágta el önmagának.

— A női emancipációnak jelei már észlelhetők. Mindenfelé érkeznek az utánvételi postacsomagok, melyekben szellemi teremtményeit ily módon igyekszik ismertetni: „bizonyos nőirő.” Lám, lám! a férfiak bátor-sága és élelmessége még nem jutott ideig.

— Mult számunkban felszólaltunk volt az uszoda felállításának érdekében. Most értesítnek, hogy van már egy uszoda a piac közepén, a sétatér alsó végénél mely kellő mennyiségű vízzel folyvást bővelkedik, s melyben naponta fürödnek is, még mai napig is a — — disznócsordák.

— E héten volt a szászrégeni országos vásár, melyen ezerekre menő termesztésköket vásároltak össze és hajtottak csordáinkint városunkon keresztül magyarországi marhakereskedők.

— A virilis bizottsági tagság, nemcsak irni és olvasni tanulásra, s nagyobb adóösszeg bevallására birt né-melyeket, hanem arra is indított sokakat, hogy avitká-lis elsárgult s megpenészedett diplomájukat, adjók kétszeres számíthatása végett, ismét napfényre vonsozlják. Arra is van pár példa, hogy az ügyvédi vizsgát még az 1848 előtti boldogabb időben kiállott öreg urak, eddig nem szükségelt ügyvédi oklevelük kiadását még csak most szorgolják lelkindeve a helyi királyi táblától.

— Istvánffy Pál, k. i. táblai elnöki titkár elő-fizetési fölhívást hirdet az Erdélyben felállított sajtóbiró-ság előtt követendő esküdszéki eljárásra vonatkozó összes ministeri rendeletek gyűjteménye és az 1852-ik sajtó-rendtartásra. Az Erdélyben felállított sajtóbiróság teendőire vonatkozólag megjelent m. kir. ministeri rendeleteknek az 1852. évi Sajtórendtartással együtt füzetben összegyűjt-ve való kiadásánál főgondot arra fordított szerző, hogy ezen új intézménynek Erdélyben való életbeléptetése folytán a t. közönségnek alkalom nyujtassék, hogy minden arra vonatkozó rendeleteket úgy, mint az azokban idézett bün-tető törvény és büntető perrendtartás szabványait is az illető ministeri rendeletek szakaszaihoz beosztva egy füzetben foglaltan együtt megkaphassa és teljesen kiegészít-tett kézi könyvül használhassa. Ezen füzet f. hó 15-én hagyandja el a sajtót, előfizetési ára nyolczvan krajczar o. é. A pénzek egyenesen szerzőhöz küldendők Maros-Vásárhelyre.

— A kalandvágy jutalma. Egy fiatal gavallér éjjeli légyottot kapott egy szerelmi ömlengések előtt keb-lét elzárva nem tartó nőtől. Elfajtott lélekzettel közele-dett hősünk a kitűzött órában kedvesének ut-czai lakása felé, s boldogságának menyországában képzelé magát, midőn az egyiptomi sötétséggel kibéllt szobának ajtaját maga után halkan betevé. — Ki az? szólítja meg egy női hang. — Én vagyok kedvesem, merre vagy? kérdé hősünk hó szerelemvágytól szikrázó szemekkel. — Wer ist? micsoda? halt wer da! tolvaj fogják meg! felkiál-tások dördültek a szélrózsa minden irányából s kemény férfitörkökből a megrettent kalandor felé. Mert tudni kell hogy éji hősünk ajtót tévesztve, a kedvesé helyett a szom-széd szobába nyitott be, hol esetleg egy nagy számú csa-lád lakozott, s az ajtónyikorgás és idegen bangu suttagás folytán Morpheus karjaiból kiugrádozó mesterlegények riadalmi és ostrom jeladásai voltak a váratlan felkiáltások. Menekült volna fiatalunk, ha zavarában s az irtoztató söté-tében az ajtót megleli, s ha már késő nem lett volna, mert ekkor már körülkapták s elcsípték az Adonist. Ez kért, könyörgött, becsületességére hivatkozott és 30 frnyi pénzkészletét átadni ígérkezett, csakhogy bocsássák szaba-don, mert hiszen ő nem akart lopni, s nem is ide akart jöni. De a bős fogdmegek engesztelhetlenek valának. — Nem! világért sem eresszük el a tolvajt, gyere a poli-cziához gazember, vigyák a czukházba! szólit a család-fő. S ugy lön. Njfélkor megindult a kisérlet a tanácsház felé, elől a nyakonsipett deliquens, utána a két kézzel fékező majsztram, háta megett két felbunkosozott legénye. A pia-czikutnál ismét kért könyörgött, rimánkodott a fiatal ur, eresszék szabadon, ne compromittálják őt, hisz ő lopni nem akart, kárpótlásul adja összes pénzét. De a majszter Mózes hű epigonja, 50 frt alól tudni sem akart az al-

kuról, ennyiről pedig hősünk nem rendelkezett. Itt azonban egy gondolat villant meg agyában, megpillantván, hogy a két fogdmeget kissé hátramaradt, a májsztram pedig nem igen izmos teremtés, holott saját kezében egy jókora sétatob van. Egy mozdulat és puff a fejveszékelt májszter a földön hengergett s míg a megrettent két legény oda fut, kőstünk is használván az alkalmat, gyorsan fejszedvén sátorfáit egész erejéből szaladott az uppiaczon keresztül, utána pedig az újból megfordult és egymást bátorító tolvaj-kiabálók serege. A sárosutezában rohanó hősünk még egy baktort is letkárámbolirozott lábáról, ki aztán szintén az üldözők sorába állott. Hasztalan, a szentmihályi-utcai templomig üldözött egyén nyomtalanul eltűnt, még ki létét sem tudhaták meg. — Egy hét múlva a titokteljesség fátyla föllebegett s igazságszerető policiánk is beleelegyedett magasra tartott jogarával a kalandos ügy bekészítésébe. S mintán verbera verberibus compensantur, 10 frtig büntette szegény Ábrahám májszter atyánkja javára a fiatal urat azért, hogy midőn éjjelejen szerelmi kalandra indul, kedvesének ajtaját mért nem vési jobban emlékébe.

— **Folyó aug. hó 10-én tartott hetivásár.** Egy alsó auszti. mérő buza tiszta jobb 5.10. másod 4.65. el-egy jobb 3.80. másod 3.36 rozs jobb 3.50. másod 3.30. zab 2.10. törökbuza 2.20, egy szekér széna 10 f. szalma 4 f. egy véka pityóka 60 kr. egy szekér tűzi fa 4.50 egy kupa olvasztott vaj 1.58. egy pár lud idei 85 kr. egy kövér lud 4 f. egy pár csirke 55 kr. egy tyúk 50 kr. egy pulka 2.20. désznó zsir egy kupa 1 f. egy tojás 2 kr.

KÜLFÖLD.

Romániában újabban ismét zavarok voltak, melyeknek a lapok nagyobb politikai jelentőséget akartak tulajdonítani, de úgy látszik komolyabb indok nélkül! A senatus egy törvényt hozott, mely szerint az országot a Straussberg-féle vasutak állami kamat garanciájától fölmentik; E vasut részvényeire legnagyobbára Németországban keltek el, s így az ottani tulajdonosokat tetemes kár fenyegeti. Ebből szinte állam-kérdést kovácsoltak a román és porosz lapok, de a dolog immár nagyobbára elsimulva látszik.

Távirati hírek:

— **Bukurest, aug. 5.** A Stroussberg-féle vasut-engedély tárgyában döntő bíróság fog határozni — A kormány Vernescot nevezte bírának. — Az újon kinevezett osztrák-magyar konzul Shlecht b. már elérkezett ide.

— **Páris, aug. 5.** A hádsereg szervezésérei küldött bizottság elhatározta, hogy fontolóra veszi a nemzetőrség feloszlatásának ügyét. Chanzy, ki a nemzetőri intézménynek ellene van, a bizottság jelentéstevőjeül választatott. — A status-quo Thiers mandotemát illetőleg változtatlanul marad. — Dufaure ma hírszerint tjavaslatot fog benyújtani a nemzetközi egyet ellen.

— **Páris, aug. 5.** A nemzetgyűlés tegnapi ülésében a bizottsági jelentés oda hangzott, hogy az ellen invasiója által depatamentokban okozott károk egész Franciaország által viselendők, mit az erkölcsi kötelesség s a politikai nemzeti érdek parancsol. A jelentés konstetálja, hogy ebbe már a kormány is csaknem teljesen bele egyezett.

— **Páris, aug. 5.** Az ostromállapot e hó 15-én szűnik meg.

— **Róma, aug. 7** Thiers egy külön jegyzékbe tudósította Antonellit, miszerint a pápaság függetlenítése tárgyában diplomatiái értekezések hozatának folyamatba. — Az Olaszországgal való kibékülést pártolók naponként szaporodnak a Vatikánban s Merode bibornok szitén ezekhez csatlakozott.

— **Bécs, aug. 7.** Vilmos császár e hó 12-én érkezik Ischlbe, hol a császári párral ebédel s este Gast-teinba megy. Az ó-katholikusok congressusa Heidelbergben igen látogatott. Döllingernek fáklyás-zenét adtak.

— **London, aug. 7.** A keleten kitörni készülő bonyadalmakkal szemben Toulonban a „Standard” szerint három páncélos franciza hajó áll utra készen.

— **Páris, aug. 6.** A vádirat a párisi felkelők ellen közzétetett. A befogottak mindnyájan a kormányforma megváltoztatására irányult összesküvéssel, a polgár háborúra való visszaélésel vádoltatnak. Ezenkívül Assy ellen még az hozatik fel, hogy pusztítást, gyújtogatást és gyilkolást parancsolt, Curbet bűnrészesnek mondatik a Vendome szobor elpusztításában. Lullier ellen erőszakos toborzás, s a katonaságnak a lázadókhoz való átcsalása, a városi és állami vagyon lafoglalása s a felkelő csapatok vezérlése hozatik fel bűnül; Grousset vádoltatik, hogy nyilvánosan engedelmességre igatga a polgárokat a törvények ellen megsértette a nemzetgyűlést: Verdure, Billioray és Ferré magánházak s középületek lefoglalásával, templomrablással és a kezesek kivégeztetésével terheltetnek; Fergat ellen vádul hozatik fel, hogy mint csapat főnök kardot emelt Franciaország ellen.

— **Páris, aug. 9.** A poroszok 8 nap alatt kiűrtik Seineise és Reinemarne megyéket. A haditörvényszékek 4262 vádlottat kihalgattak s folyó hó 5-éig 1500 vádlott szabadon bocsáttatott. A törvényszékek száma eshetőleg huszra szaporittatik. Az Internationale ellen szigorú rendszabályok alkalmaztatnak.

VEGYES.

— **Lónyay** birodalmi pénzügyminisztert Ő Felsőge a király, grófi rangra emelte.

— **Pesti lapok** szerint Simor herceg primás és a váci püspök elfogadták a pápai infallibiálitást.

— **A magyar akadémia** erdélyrészi tagjai az alábbiak. Igazgató és tiszteletbeli tagok: Teleky Domokos és Mikó Imre grófok; rendes tagok: Brassai Sámuel és Szabó Károly; levelezők: Fináli Henrik, Galgóczi Károly Herepei Károly legid. Jakab Elek, Kovács István, Kónya

János, gr. Lázár Kálmán, Mihályi Károly, Péterfi Károly Torma Károly. A múlt évben elhunytak dr. Engel József és Szentkirályi Zsigmond.

— **Tavalyi kivitelünk.** Az országos m. statistikai hivatal kimutatása szerint az 1870-ki kivitel gabna-neműekben következő volt: buza 8.574,428 vámmázsa, rozs 2.118,170 vm., árpa 2.199,787 vámmázsa, zab 2.241, 922 vm., kukuricza 1.626,217 vm., egyéb gabonaneműk és hüvelyesek 683,616 vm., olajmagvak, here, stb. 961,458 vm., őrlemények 3.813,631 vmázsa. E nagy számok eléggé tanuskodnak vasutaink élénk forgalmáról, de még sem elég nagyok, hogy megfelelnének Magyarország nagy termő képességének.

— **Biasini Domokos** Kolozsvárt augusztus 19-én reggel 9 1/2 órakor kéjvonatott fog rendezni István király napjára Pestre; a vitelárak elég jutányonyosak mert Pestig és vissza II-ik helyen csak 22 forintot III-ik helyen 15 forintot kell fizetni.

— **Déesen,** mult hó 29-én az alakulóban lévő ló-vész egylet javára nyári mulatságot rendeztek a zöldben. Nálunk is már három éve, hogy vájudik ez a kérdés, de sehol sem!

— **A belga királyné,** József főherceg testvére, megérkezett a magyar földre s három hónapig marad Alesuton.

— **Nagy tűz** volt mult pénteken Aradon melynek több ház és bolt esett áldozatul.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Püspös-Ladány és Karczag közt a debreczeni és pesti vonat összecsaptak a korom-sötét éjben. A szerencsétlenségben az volt a szerencse, hogy egyetlen emberélet esett áldozatul s a többi utasok közül számosan csekély sérülésekkel menekedtek a borzasztó katasztrófából.

— **A katonatisztek** a házassági biztosítékot a birodalom mindkét felének vasuti kötvényeiben is lehetetik.

— **A sztánai, zsoboki** stb. vasuti töltések tudvalevőleg mindig azzal fenyegetik a közönséget, hogy Kolozsvár és N.-Várad közt egy-egy időre meg-megszakad a közlekedés; de most, a baj oka már ismeretes s azért már elkészült a terv, hogy a hiányokon segítve legyen! Franciaország- és Németországból bányászokat hozattak, kik messze terjedő aknák s vízvezetékek építése által az említett töltéseket a romboló elemtől megmentik.

— **Vicem provicem.** E napokban Pesten jegyik korcsmába betért egy honvéd, és ott 22 kracezárt, költött s midőn fizetésre került a dolog, egy 10 forintos Kossuth bankjegyet adott a pinczérnek. A pinczér eleinte mehökkent, de csakhamar feltalálta magát, kinyitá pénztárcáját s annak egyik rekeszéből egész phlegmával visszaadott a honvédnek egy darab 5 ftost, 2 drb. 2 ftost, egy kettévágott egy ftost, egy egy-ftosnak a negyedrészt szinte Kossuth bankjegyében és a mi legkomikusabb, végre egy darab régi 3 pengő kajczárost.

A szerkesztő nyiltpostája.

D. Béla urnak Makfalván: Becses küldeményeit honnemlétemben öcse nálam hagyván, én azonnal levelet irtam önnek, de a melyet öcse máig sem vitt el tőlem, sem nem találhattam, bár többször kerestettem. Több mondani valóm lévén kérem bevárni levelemet. S Domokos urnak Sz.-Keresztúron: Becses tudósításait köszönöm, magánügyében kívánsága szerint fogok eljárni. Gr. L. K. urnak Czikmántoron, Várom becses ígérését!

Bécsi tőzsdei árkelet.

(aug. 10.)

5% metallique	59.55
5% nemz. államkölesön	69.70
1860. államkötvény	102.85
Bankrészvénny	765.—
Hitelrészvénny	286.70
London	121.60
Ezüst	120.80
Arany	5.80
Napoleon arany	9.68
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	80.20
” ” ” temesi	78.50
” ” ” erdélyi	76.85
” ” ” horvát-szlavon	86.25

Felelős szerkesztő: RAPOLTY KÁROLY.

Sz. 3349. 1871.

Árlejtési hirdetmény.

A helyi váracsbán levő gabona raktárnak katonai laktanyává átalakítása, a főméltóságú m. kir. honvédelmi minisztérium által folyó évi június hó 23-ról 19,345. sz. a., az erdélyrészi kir. biztossághoz menesztett leirata szerint, a közös cs. kir. hadügy minisztériummal egyetértőleg engedelményezve levén, a városi képviselő testület idei július hó 3-án hozott határozata folytán, a szükséges munkálatok végrehajtása nyilvános árlejtés útján vállalkozóknak fog adatni:

Ennél fogva a következő munkákra:

1. Ácsmunka 2542 frt 53 kr.
2. Kőmivesmunka 4051 frt 90 kr.
3. Földmunka 7 frt 15 kr.
4. Kavicsmunka 66 frt 90 kr.
5. Asztalos munka 320 frt.
6. Festő munka 141 frt 60 kr.
7. Lakatos munka 214 frt és

8. Üveges munka 268 frt 80 kr. kikiáltási árakkal a város tiszti házában 1871. augusztus hó 22-kén délelőtt 9 órakor árlejtés fog tartatni.

Miről a vállalkozni kívánók, azon figyelmeztetéssel értesítettnek, hogy a bánatpénz kikiáltási árakkal 5%-ka leend, melynek melléklése mellett az írásbeli ajánlatok csak is a szóbeli árlejtés megkezdése előtt fogadtatnak el.

A tervrajz s anyag kimutatás, valamint az árlejtési feltételek, a tanácsháznál a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők.

Maros-Vásárhelytt, 1871. augusztus 8-án.

(62) 1—3 A városi Tanács.

Sz. 3281. 1871.

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város közönsége részéről köztudomásra juttatik, miszerint a főméltóságú m. kir. belügyminisztériumnak 1843. szám alatt tisztelet engedélye folytán a Maros folyam II-ik ágán építendő nagyhid kiépítése fölött folyó év augusztus hó 16-án d. e. 9 órakor a város tiszti házában nyilvános árlejtés fog tartatni, miről vállalkozni kívánók, azon figyelmeztetéssel értesítettnek miszerint a felkiáltandó 10,596 frt 59 kr. összeg 5%-ját minden árlejtezni kívánó a bizottmány kezeihez letenni köteles; a nem helybeliek vállalkozási képességükről, erkölcsi és politikai maguk viseletéről hiteles bizonyítványt előmutatni tartoznak.

Megjegyeztetvén, hogy az előmérésben kijelölt ezen hid építéséhez cserfát a városi közönség díj nélkül szolgáltatja ki.

Az árlejtési föltételek rajz és előmérés a tiszti háznál hivatalos órákban a főjegyzői irodában előlegesen is megtekinthetők.

Szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok a szóbeli árlejtés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Maros-Vásárhelytt, 1871. augusztus 1-én.

A városi Tanács.

(61) 2—3

Az 510. 511. és 517. 1871. számokhoz.

Árlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium folyó évi június hó 16- és 19-ről 9478. 9517. és 9591. számok alatt kelt magas rendeletével az alább egyenként megnevezendő helyreállítási munkálatokat engedélyezvén, azok végrehajtásának biztosítására jelen évi augusztus hó 21-én d. e. 10 órán kezdve nyilvános árlejtés fog tartatni a maros-vásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában.

Az árlejtés tárgyát képező helyreállítási munkák s az azokra engedélyezett összegek következők:

1 A kolozsvár- brassói államut 6 7/8—7 1/8. mértföld szakaszában Gerend és Hadrév közt eső 103 és 104. számú két kis fahid, meleknek tökéletesen egyenlő anyagokból és méretekben újraépítendő, egyen-egyen 638 frt
összesen 1316 frt — kr o. é.

2. A maros-vásárhelyi államut 2 0/2 mértföld szakaszán Gernyeszegnél 52 folyó öl hosszban a Maros mellett új korlát-fák helyreállítása összesen 291 frt 03 kr o. é.

3. A kolozsvár- brassói államut 9—10 0/8 mértföld szakaszában Kutyalva-, Radnot- és Osapónál a Maros mellett új korlát-fák helyreállítása összesen 660 frt 84 kr o. é.

Az itten megjelölt helyreállítások árlejtése tételenként **elkülönítve** fog megtartatni s a legjutányosabb vállalkozónak átadatni.

Vállalkozni kívánók kéretnek mindenik tárgyra nézve külön 5% bánatpénzzel ellátva a fennmegjelölt helyen és időben megjelenni hol addig is az árlejtési föltételek és egyéb szükséges okmányok megtekinthetők.

Szabályszerűen készített és fölszerelt zárt ajánlatok csak a szóbeli árlejtés megkezdéséig fogadtatnak el.

Maros-Vásárhelytt, 1871. július hó 27-én.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

(60) 2—3